



Temom: „Stanje i perspektive u proizvodnji pasulja u Republici Srbiji“, prof. dr. Žarko Ilin sa Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, otvorio je panel koji je prethodio ovogodišnjoj manifestaciji „Prosto k'o pasulj“ u Temerinu početkom juna. On je želeo da da objašnjenje zašto se, i pored dobrih uslova za uzgoj i proizvoda visokog kvaliteta, Srbija okreće uvozu, kada je u pitanju ova povrtarska kultura.

Kao jedan od najozbiljnijih razloga navodi praksu profesionalnih proizvođača da ne koriste sertifikovano seme prve generacije i time spreče napad, pre svega bakterioza. Kada je reč o bakteriozama, u prvom delu vegetacije, kada vremenske uslove odlikuje prohladnost i vlažnost, upotrebom sertifikovanog semena bilo bi manje, ili uopšte ne bi bilo *Pseudomonas syringae*. U drugom delu vegetacije, sa porastom temperature kod vlažnih godina, izbeglo bi se prisustvo *Xanthomonasa*. Korišćenjem sertifikovanog semena sigurno bi se potpuno, ili u velikom meri eliminisalo prisustvo bakterioza, a preporuka dr Ilina poljoprivrednim proizvođačima da, i kada sade svoje seme, obavezno odnesu u bilo koju akreditovanu laboratoriju, kako bi ispitali efekat, odnosno sadržaj i prisustvo ovih patogena. Po njegovim rečima, u Srbiji se pasulj, iako je XXI vek, još uvek proizvodi u suvom ratarenju, što predstavlja glavni problem smanjenog prinosa. Prinos u Vojvodini je na nivou 1.1t, a u ostatku Srbije oko 1t po hektaru, što je na nivou većine zemalja u svetu, ali ne u odnosu na zemlje u Evropi, gde Srbija ima duplo manji prinos i što je posebno zanimljivo, duplo manji u odnosu na Albaniju i Tursku. Samo uvođenjem sertifikovanog semena i navodnjavanjem, u pojedinim godinama je neophodno dodati između 30 do 100 mm taloga, mogli bi povećati, odnosno udvostručiti proizvodnju pasulja na prinos od oko 2 t. Na taj način bi zadovoljili sve naše potrebe za ovom povrtarskom kulturom. U Srbiji se trenutno proizvede 50% potreba za pasuljem, oko 2 kg u Vojvodini, i oko 1,8 kg po glavni stanovnika u ostatku Srbije, što je jako malo, a troši se duplo više. S toga je država Srbija primorana da uveze jednu svoju celogodišnju proizvodnju ove kulture. To je izuzetno velik odliv deviza, a ako uzmemo u obzir da naša država godišnje prihoduje oko 6 miliona evra od izvoza pasulja, ali

nažalost, troši blizu od 8 do 13 miliona dolara za uvoz, možemo da zaključimo da to nema ni smisla ni bilo kakvog opravdanja. Osim navodnjavanja i sertifikovanog sadnog materijala dr Ilin rešenje ovog problema nalazi i u određenim merama preduzetim od strane države neophodnih kako bi podigli sadašnji nivo proizvodnje osnovne namirnice za, po mnogima nacionalnog jela No.1.